

عنوان مقاله:

بررسی کهن الگوی انسان نخستین و نمودهای آن در بخش پیشدادی شاهنامه فردوسی بر مبنای اسطوره شناسی تحلیلی

محل انتشار:

فصلنامه ادبیات عرفانی و اسطوره شناختی، دوره 9، شماره 31 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسنده:

فرزاد قایمی - استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

آفرینش نخستین نمونه انسانی- انسان مثالی نخستین- از مهم ترین مراحل کهن الگوی آفرینش در فرهنگ های مختلف بشری است. نمونه بنیادین انسان نخستین، الگویی کهن است که در شکل انسان غول آسا یا خداگونه یا جفت اولیه پدیدار می شود. هدف این جستار، تشریح نموده ها و کیفیت های اسطوره شناختی کهن الگوی انسان نخستین در فرهنگ های اساطیری و اساطیر ایران باستان، به ویژه در بخش پیشدادی شاهنامه فردوسی است. روش تحقیق کیفی و رویکرد تحلیل ها، اسطوره شناسی تحلیلی است. از این دیدگاه سه شاخصه اصلی کهن الگوی انسان نخستین، ابتدا خاستگاه لاهوتی، سپس داشتن نمونه همزاد و بالاخره خویشکاری تمدن سازی و ایفای نقش قهرمان فرهنگی در تاریخ نمادین یک قوم است. در شاهنامه، این خویشکاری های سه گانه بین مجموعه ای از شاهان پیشدادی که هر کدام می توانند نمونه ای از نخستین انسان به شمار آیند، توزیع شده است که در این جستار، با رویکردی تحلیلی و تطبیقی، نمودهای هر یک از این خویشکاری ها در مورد کیومرث، هوشنگ، تهمورث، جمشید، فریدون و منوچهر بررسی شده است.

کلمات کلیدی:

انسان نخستین، شاهنامه فردوسی، کهن الگو، پیشدادیان، اسطوره، قهرمان فرهنگی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/856829>

